

Ramazan Ayı

Bu ayın Cenâb-ı Hak katında müstesna bir yeri vardır. Yüce Rabbimiz kendisine muhatap olarak seçtiği kullarına sonsuz rahmetinin en geniş tecellilerini bu aya tahsis eder. Başta Kur'ân-ı Kerim olmak üzere! Tevrat, Zebur ve İncil gibi diğer semavî kitapların da bu ayda indirilmiş olması, bu günlerin kıymet ve kutsiyetini artıran diğer bir husustur.

Bakara / 183-185. Ey iman edenler! Oruç sizden önce gelip geçmiş ümmetlere farz kılındığı gibi size de farz kılındı. Umulur ki korunursunuz. Sayılı günlerde olmak üzere (oruç size farz kılındı). Sizden her kim hasta yahut yolcu olursa (tutamadığı günler kadar) diğer günlerde kaza eder. (İhtiyarlık veya şifa umudu kalmamış hastalık gibi devamlı mazereti olup da) oruç tutmaya güçleri yetmeyenlere bir fakir doyumu kadar fidye gerekir. Bununla beraber kim gönüllü olarak hayır yaparsa, bu kendisi için daha iyidir. Eğer bilerseniz (güçlüğüne rağmen) oruç tutmanız sizin için daha hayırlıdır. Ramazan ayı, insanlara yol gösterici, doğrunun ve doğruyu eğriden ayırmanın açık delilleri olarak Kur'an'ın indirildiği aydır. Öyle ise sizden ramazan ayını idrak edenler onda oruç tutsun. Kim o anda hasta veya yolcu olursa (tutamadığı günler sayısınca) başka günlerde kaza etsin. Allah sizin için kolaylık ister, zorluk istemez. Bütün bunlar, sayıyı tamamlamanız ve size doğru yolu göstermesine karşılık, Allah'ı tazim etmeniz, şükretmeniz içindir.

Tevbe / 112. (Bu alışverişi yapanlar), tevbe edenler, ibadet edenler, hamededenler, oruç tutanlar, rükû edenler, secde edenler, iyiliği emredip kötülükten alıkoyanlar ve Allah'ın sınırlarını koruyanlardır. O müminleri müjdele!

Ubâde bin Samit anlatıyor: Ramazan ayının başladığı bir günde Resulullah (sav) şöyle buyurdu: "İşte bereket ayı olan Ramazan geldi. Artık Allah'ın rahmeti sizi kuşatır. O ay, yeryüzüne bol bol rahmet iner. Günahlar affedilir. Dualar kabul olunur. Allah sizin iyilik ve ibadette yarışmanıza bakar da bununla meleklerine karşı iftihar eder. Öyle ise kulluğunuzla kendinizi Allah'a sevdirin. Asıl bedbaht olan da bu ayda Allah'ın rahmetinden nasibini alamayandır."

Selmân-ı Fârisî (r.a.) anlatıyor: Resul-i Ekrem Efendimiz Aleyhissalâtu Vesselam Şaban ayının son günlerinde bize irad ettiği bir hutbede şöyle buyurdu: "Ey insanlar büyük ve mübarek bir ay yaklaştı, gölgesi başınızın üstüne düştü. Bu öyle bir aydır ki, içinde bin aydan daha hayırlı olan Kadir Gecesi vardır. Allah o mübarek ayın gündüzlerinde orucu farz, gecelerinde nafile namazı meşru kıldı. Bu ayda küçük büyük bir hayır yapan insan, başka aylarda bir farz eda etmiş gibi sevap alır. Bu ayda bir farzı yapmak, başka aylarda yetmiş farz yerine geçer. Bu ay Allah için açlık ve susuzluğun, taat ve ibadetin meşakkatlerine sabır ve tahammül ayıdır. Sabrın karşılığı da Cennettir.

Hız. Ebu Hüreyre (ra) anlatıyor: "Resulullah (as) buyurdular ki: "Ademoğlunun her ameli katlanır. (Zira Cenab-ı Hakk'ın bu husustaki sünneti şudur:) Hayır ameller en az on misliyle yazılır, bu yedi yüz misline kadar çıkar. Allah Teâla Hazretleri (bir hadis-i kudside) şöyle buyurmuştur: "Oruç bu kaideden hariçtir. Çünkü o sırf benim içindir, ben de onu (dilediğim gibi) mükâfatlandıracağım. Kulum benim için şehvetini, yiyeceğini terketti." "Oruçlu için iki sevinç vardır: Biri, orucu açtığı zamanki sevincidir; diğeri de Rabbine kavuştuğu zamanki sevincidir. Oruçlunun ağzından çıkan koku (halüf), Allah indinde misk kokusundan daha hoştur. Oruç perdedir. Biriniz bir gün oruç tutacak olursa kötü söz sarfetmesin, bağırıp çağırmasın. Birisi kendisine yakışsız laf edecek veya kavga edecek olursa "ben oruçluyum!" desin (ve ona bulaşmasın)."

Ebu Hüreyre (ra) anlatıyor: "Resulullah (sav) buyurdular ki: "Kim Allah Teala yolunda bir gün oruç tutsa, Allah onunla ateş arasına, genişliği sema ile arz arasını tutan bir hendek kılar."

Sehl İbnu Sa'd (ra) anlatıyor: "Resulullah (sav) buyurdular ki: "Cennette Reyyân denilen bir kapı vardır. Oradan sadece oruçlular girer. Oruçlular girdiler mi artık kapanır, kimse oradan giremez."

Hız. Ebu Hüreyre (ra) anlatıyor: "Resulullah (sav) buyurdular ki: "Kim bir oruçluya iftar ettirirse, kendisine onun sevabı kadar sevap yazılır. Üstelik bu sebeple oruçlunun seyyabından hiçbir eksilme olmaz."

Peygamber efendimiz (s.a.v.), Ramazan-ı şerifin fazileti hakkında buyuruyor ki: Ramazan ayı mübarek bir aydır. Allahü teâlâ, size Ramazan orucunu farz kıldı. O ayda rahmet kapıları açılır, Cehennem kapıları kapanır, şeytanlar bağlanır. O ayda bir gece vardır ki, bin aydan daha kıymetlidir. O gecenin [Kadir gecesinin] hayırdan mahrum kalan, her hayırdan mahrum kalmış sayılır. Ramazan ayı gelince, “Hayır ehli, hayra koş, şer ehli, kötülüklerden el çek” denir.

Cabir b. Abdullah Resulullah (sas)’in şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: “Ümmetime Ramazan ayında beş şey verilmiştir ki bunlar benden önceki hiçbir peygambere verilmemiştir”:

- 1-Ramazan ayının ilk gecesini olunca Allah Teala ümmetime (rahmet bakışıyla) bakar. Allah her kime (rahmet bakışıyla) bakarsa ona ebedi olarak azab etmez.
- 2-Akşamladıklarında ağızlarının kokusu Allah katında misk kokusundan daha güzeldir.
- 3-Melekler her gün ve gece onlara istiğfar ederler, 'Allah'tan bağışlanmalarını dilerler.
- 4-Allah Cennetine emredip; “Kullarım için hazırlanıp süslen. Onların dünya meşakkatlerin den kurtulup, benim yurduma ve ihsanıma istirahat için gelmeleri yaklaştı” buyurur.
- 5-Gecenin sonu olunca, Allah hepsini bağışlar. Orada bulunanlardan biri; “O gece Kadir gecesini midir?” deyince: “Hayır, çalışanları görmüyor musun? Onlar çalışıp işlerini bitirince kendilerine ücretleri tam olarak ödenir” buyurdu.

Ramazan orucu farz, teravîh namazı ise sünnettir. Bu ayda oruç tutup, gecelerini de ibadetle geçirenin günahları affolur. Ramazan orucunu farz bilip, sevap bekleyerek oruç tutanın günahları affolur. Ramazan orucunu tutup ölen mümin, Cennete girer.

Ramazan-ı şerifte, oruç tutmak çok sevaptır. Özürsüz oruç tutmamak büyük günahdır. Hadis-i şerifte, Özürsüz, Ramazan’da bir gün oruç tutmayan, bunun yerine bütün yıl boyu oruç tutsa, Ramazan’daki o bir günkü sevaba kavuşamaz buyuruldu. Ama dini bir mazeret varsa oruç tutmamak günah olmaz.

Kur’an-ı Kerim’de ismi açık olarak geçen tek ay Ramazan ayıdır. Kur’an-ı Kerim bu ay içerisinde indirilmiştir. Kur’an-ı Kerim’de, “bin aydan daha hayırlı” olduğu belirtilen Kadir gecesini bu ay içerisinde dir. Dinimizin beş temelinden biri olan oruç ibadeti bu ayda üzerimize farz kılınmıştır. Fıtır sadakası vermek bu aya mahsus bir ibadettir.

Teravîh namazı da bu ay’a mahsus ibadetlerimizdendir. Ebû Hüreyre (ra)’dan şöyle rivayet edilmiştir: “Resulullah (sas): Kim inarak ve sevabını umarak Allah rızası için teravîh namazı kılırsa geçmiş günahları bağışlanır”. İtikafa girmek: Ramazan ayının son on gününde itikafa girmek sünnettir. Hz. Peygamber (s.a.s) Ramazan’ın son on gününde daha çok ibadet ve taatta bulunurdu.

Ramazan İklimini Yaşamak

Ramazan-ı Şerif’ten beklenen neticeyi elde edebilmesi için, insanın, yeme-içmeden kendisini alıkoyduğu gibi, faydasız işlerden, kötü sözlerden ve çirkin düşüncelerden de uzak tutması lazım geldiğini; bu suretle ağızına ve batnına oruç tuttuğu gibi, –tabiri diğerle– yeme-içmeden kendisini kestiği gibi, her zaman mahzurlu olan şeylere karşı da kapanması, hatta mahzuru olmasa bile yararsız şeylere yanaşmaması böylece eskilerin tabiriyle, bütün âzâ u cevârihine oruç tutturması ve havâss-ı zahire ve bâtnasına oruç lezzetini tattırması gerekir. Aksi halde, insanın, şu mealdeki hadis-i şerifin tehdit sınırlarına girmesinin söz konusu olacaktır: “Nice oruç tutanlar vardır ki, yemeden içmeden kesilmeleri onların yanına açlık ve susuzluktan başka kâr bırakmaz.”

Orucun en güzelinin, mideyle beraber bütün duygulara; göz, kulak, kalb, hayal ve fikre, yani bütün cihazât-ı insaniyeye oruç tutturmak suretiyle eda edileni olduğunu söyledi. Hak dostlarının orucu üçe ayırdıklarına; avam, havas ve ehassu’l-havassa ait olan orucun özellikleridir. Oruç tutma bakımından aralarındaki farkı şu şekilde: Avam, sadece midesine oruç tutturarak sıradan insanlar; havass, midesiyle beraber el, dil, göz ve kulak gibi azalarına da Ramazan ayının bereket ve feyzini tattıran seçkin kullar; ehassu’l-havass ise, kalb, hayal ve fikirlerini dahi dergâh-ı ilahiyede güzel görülmeyen yabancı şeylerden uzak tutarak seçkinler arasında da hususi bir yere sahip olan müttakilerdir.

Allah Rasulü'nün (sav) "Oruçlu bir kimse yalan ve yalancılıkla iş yapmayı terk etmezse, yeme-içmeyi bırakıp aç durmasına Allah'ın ihtiyacı ve o orucun da Allah nezdinde hiçbir kıymeti yoktur." hadis-i şerifine de, başkaları ne yaparsa yapsın ve nasıl davranırsa davranınsın, Kur'an talebelerinin ve Hizmet gönüllülerinin Ramazan ayını tam bir kurbet vesilesi olarak değerlendirmeleri gerekir. Bunun için de gıybet, yalan ve iftira gibi günahlara katiyen bulaşmamak; kendileriyle beraber bütün müminlerin ıslahı ve hidayeti için bol bol dua etmeli.

Ramazan ve Kur'an

Ramazan-ı Şerif'i değerler üstü kıymete ulaştırın nokta onda Allah kelamı Kur'an'ın indirilmiş olmasıdır. Ramazan, Kur'an ayıdır. Efendimiz (sallallâhü aleyhi vesellem) en çok bu ayda Kuran okumuştur. Öyleyse ümmeti olarak bize düşen de Kur'an- Kerim'i anlamını düşünerek, tefekkürle okumaktır. Allah dostları Kur'an'la iştigal ederken, bizzat Efendimiz (aleyhissalativeselam)'dan alıyormuş ve hatta ayetler bize o an yeni nazil oluyormuş gibi dikkat ve saygıyla okumaya ve dinlemeye çalışmamızı tavsiye etmişlerdir.

Kur'an'ın Ramazan'da inmesi ve özellikle bu ayda Kur'an okumanın kat kat mükâfatlandırılacağına müjdelenmesi sebebiyle, mü'minler Ramazan boyunca camilerde ve evlerde "mukabele" okumayı ve hatimler yapmayı güzel bir adet haline getirmişlerdir. Selef-i salihîn efendilerimiz, Kur'an'ı her ay bir defa hatmetmeyi ona karşı vefanın alt sınırı kabul etmiştir.

Ramazan ve Sahur

Ramazan orucunu sahur yaparak tutmak sünnettir. Çocuklar da mutlaka sahur ve iftarlara iştirak ettirilmeli, oruç tutamayacak kadar küçük olsalar bile iftar ve sahurun manevi havasını onlara da teneffüs ettirmelidir. "Sahur yapınız, zira sahurda bolluk-bereket vardır." (Buhârî, Savm)
"Bizim orucumuz ile Ehl-i kitabın orucu arasındaki en önemli fark sahur yemeğidir."

Kadir Gecesi

En nurlu ve feyizli geceyi Kadir Gecesinde idrak ederiz. Kur'ân'da adı geçen tek ay Ramazan ayıdır; tek gece de Kadir Gecesidir. Bu bereketli saatlerin şeref ve kıymetini Kâinatın Rabbi Sevgili Habibine haber vermektedir. Bu gecenin faziletine o kadar değer verilmektedir ki, o vakitlerde tecelli edecek rahmetin ve ruhanî hâdiselerin anlatılması için müstakil bir sûre inmiştir. Bu sûre Kadr Süresidir.

Yine Cenâb-ı Hak bu gecenin kudsiyetini bildirmek için beş âyetli bir sûrede üç defa "Leyletü'l-Kadr" ifadesini açıkça zikretmektedir: "Şüphesiz, o Kur'ân'ı Kadir Gecesinde indirdik. Bilir misin, Kadir Gecesi nedir? Kadir Gecesi bin aydan daha hayırlıdır."

Bu mübarek gecede insanlığın ebedî refahına sebep olacak, ona bereketli bir ömrü kazandıracak bir fırsat verilmektedir. Bu geceyi dua, zikir ve ibadetle geçiren kişi, ancak seksen sene gibi uzun bir ömürde kazanabileceği ecir ve sevabı bir gecede elde etme bahtiyarlığına ermiş olacaktır.

Oruç

Hicretten birbuçuk yıl sonra kıblenin değişmesinden sonra Şaban ayının onun da Ramazan orucu farz kılınmıştır. Oruç, dinin en büyük rükün (esas)lerinden ve güçlü şeriatın en kuvvetli kanunlarından. Nefs-i emmare, bu cihadla terbiye edilir. Kötülüğe olan hırslar, bununla sakinleştirilir. Oruç, bir kalb işi, bütün gün yiyecek, içecek ve cinsî münasebet gibi isteklerden nefsi alıkoymaktan oluşan kutsal bir cihaddır. Hayatın lezzetini, iradenin kıymetini tattırarak en güzel bir özelliktir. Fakat insan nefesine, ilâhî emirlerin en meşakkatlisi görünür. Bunun için, Allah'ın hikmeti, derece derece, önce şer'î emirlerin en hafifi olan namazın, ikinci olarak ortası olan zekatın, üçüncü olarak da en zoru olan orucun emredilmesini gerektirmiş ve böylece mükelleflere bir alıştırmaya yapılmıştır.

Bunun için "Mütevazi erkeklerle mütevazi kadınlar, sadaka veren erkeklerle sadaka veren kadınlar, oruç tutan erkeklerle oruç tutan kadınlar..." (Ahzab, 33/35) âyetinde övgü makamında bile bu tertip gözetildiği gibi, İslâm'ın binası hadisinde de "Kelime-i şehadet, Namaz kılmak, zekat vermek, Ramazan orucu tutmak, Kâ'be'yi hacetmek" diye bu tertip gösterilmiştir.

Oruç Ruhu Geliştirir

İnsanlarda rûh cesedin, cesed de rûhun rağmına gelişir. Rûhanî yönleri itibariyle gelişmek isteyenler, mutlaka oruç tutmalıdırlar. Bunu şöyle de ifade edebiliriz: Oruç tutmayanlar, cesedlerinin altında kalır ve hiçbir zaman tam olarak rûhanî olgunluğa ulaşamazlar.

Oruç Nefsi Gemler

Nefsin gemlenmesi, frenlenmesi bakımından oruç, ciddi bir dinamiktir. Onun içindir ki, ehlullah sürekli riyazat yaparak rûhî formlarını korumaya çalışmışlardır. Hatta yogilerin aç- susuz durmakla rûhî güç ve kuvvetlerini kazandıkları hepimizin malumudur. Bazı mistiklerin nefislerine bir kısım eza ve cefa çektirmek suretiyle belli nisbette rûh yüceliğine ulaştıkları öteden beri bilinen bir vakıdır. Ama ne yoginin ne de mistiklerin ahiret adına elde edecekleri hiçbir şey yoktur. Zira aç ve susuz kalma ve riyazat yapma ancak ibadet niyetiyle yapılırsa bir değer ifade eder. Bu niyet Müslümanlıkta oruç şeklinde tecelli eder. Öbür türlü, insan, sadece harikulâde bazı hâllere mazhar olur ki, bu da kat'iyen gaye ve hedef değildir ve olmamalıdır da...

Orucun Vefa Yönü

Oruç, vefa duygusunun tezahür ettiği en güzel bir ibadettir. Zira oruç, Allah ile kul arasında yapılmış bir ahiddir. Kul, belirli zaman dilimlerinde, belirli şeylerden vazgeçer ve bu hareketleriyle, ahidinde vefalı olduğunu gösterir. Aynı zamanda insan, tuttuğu oruçlarla vefa duygusunu öyle geliştirir ki, vefa onun ayrılmaz bir parçası hâline gelir. Bu durumu kazanan kimse, içtimaî, ailevî ve ferdî hayatında zamanla âdetâ "vefa"dan bir abide durumuna yükselir.

Oruç Vesveseye Set Çeker

Oruçla insan, nefsin kendisine fısıldamaya çalıştığı şeytanî vesveselerin önüne bir sed çeker... derken zimamı eline alır ve nefsinin yönlendirmeye çalışır. Zira o artık, yemeğe, kadına ve dünyaya karşı kapalı bir durumdadır... ve bu sayede o, dünya adına gelecek baskılardan azade olarak, izzetli bir hayat yaşamaya namzet demektir ki, böyle birisi ise, Cenab-ı Hakk'ın hakiki mü'minleri şereflendirdiği izzet duygusunu yakalamış olur. "İzzet (üstünlük), ancak Allah'a, elçisine ve mü'minlere mahsustur."

Oruç Şefaate Edecektir

Oruç kıyamet günü oruçlu için şefaate edecek ve Cenab-ı Hakk'a niyazda bulunarak: "Ya Rabbi! Ben onu gündüzleri yiyip içmekten ve zevklerinden alıkoymuştum. Bunun için onun hakkındaki şefaati kabul buyur" diyecektir.

Oruç Bedeni Dinlendirir

Faaliyet içinde olan her makina bir müddet sonra bakıma ve dinlenmeye tâbi tutulmazsa, verimli çalışmaz. Aksine dinlendirilmediği takdirde ya makina tamamen harap olur ya da ömrü kısılır. Bir talebe, belirli bir süre tedrisat gördükten sonra dinlendirilir. Bir işçi sabahtan akşama kadar çalışabilir, gelir akşamleyin istirahata çekilir. Evet böyle bir mola ve dinlenme olmadan aynı tempoda çalışma ve hele semereli olma mümkün değildir. İnsanın vücûdu da tıpkı bir fabrika gibi farz edilecekse, onun azaları o fabrikanın aletleri hükmündedir. Oruç ise, vücut fabrikasının dinlenmesine, eskimemesine ve mükemmel bir şekilde çalışmasına en önemli bir vesiledir. Oruçla, vücutta biriken zararlı yağlar, şişmanlık vesilesi fazla etler atılmış ve vücut belli ölçüde tutulmuş olur. Bugün şişmanlıktan dolayı şikâyet eden ve buna çare arayan dünya kadar insan var... ve bu şişmanlığın kanın deveranına, beynin yavaş çalışmasına sebep olduğu da yine erbabının kabul ettiği gerçeklerden. Bu itibarla, orucu, maddî-ma'nevî hem değişik dertlere çare hem de sevap kazanmanın önemli bir vesilesi saymak mümkündür.

Oruç-Beden-Ruh İlişkisi

İnsan, ruhla ceseden mürekkep bir varlıktır. Ruhun olmadığı cesed bir ma'nâ ifade etmediği gibi, cesedin olmadığı ruh da -teklif dünyası adına- çok fazla bir şey ifade etmez. İnsan, yiyip içtiği nesnelere, bedenî hâl ve hareketleriyle ve yerine getirmeye çalıştığı ibadet ü taatla hem cesedine ve hem de ruhuna hizmet eder. Ağzına aldığı bir lokma zahiren midesine gitse de onun da ruh üzerinde bir kısım tesirlerinin olduğu muhakkaktır. Yaptığı bedenî hareketler, vücutta maddî olarak bazı te'sirler oluşturduğu gibi, bunların ruhda da değişik te'sirleri söz konusudur. İnsanın ferdî hayatının geliştirilmesi ve olgunlaştırılmasında riyazetin pek mühim bir yeri vardır. Bu da ancak oruçla olur. Bu itibarla orucun bir ma'nâsı da, ruhun riyazât ve cesedin perhizi demektir. Sık sık oruca müracaat edildiği ölçüde, onun vicdanda hasıl edeceği güzellik ve faziletler açık bir şekilde müşahede edilebilir. Midede fani olan ve tamamen cesed kesilen ve her zaman, her yerde midesini düşünen bir insanda temiz bir ruh ve saf bir kalbin bulunmasına ihtimal verilemez. Böyle birisinin yaptığı şey, yeme, içme, def-i tabiide bulunma, yani çeşitli nimetleri alma ve aldığı şeyleri de şükürüz bir nankör olarak itlaf etmeden ibarettir. İşte oruç, insana, bunun böyle olmaması gerektiğini hatırlatır.

Dengi Olmayan İbadet

Allah uğrunda yapılan her işin mutlaka bir sevabı vardır ve onun karşılıksız kalması düşünülemez. Ama oruca gelince, onun sevap yönüyle âdetâ dengi yoktur. Ebû Umâme (ra) şöyle diyor:

“Rasûlullah'a, yapmam gerekli bir amel söylemesini istedim. O da:

-“Oruç tut. Zira onun dengi yoktur.” Ben yine tekrar ederek aynı şeyi sordum: O,

-“Oruç tut. Zira onun dengi yoktur.” Ben üçüncü kez yine sordum. O, aynen

-“Oruç tut. Zira onun dengi yoktur” buyurdular.

Oruç, İktisadî Öğretir

Oruç, insanlara iktisadî öğreten önemli bir disiplindir. İsteddiği şeyi ve aklına geldiği zaman, hiçbir sınırlama getirmeden yapmaya alışık bir insan, oruçlu olduğu zaman mecburen onu yapmayacaktır. Meselâ, her aklına estiği zaman yemek yiyen, maddî olarak vücûdunun arzularına boyun eğen insan, oruçlu olduğunda mecburen akşamın olmasını bekleyecek, dolayısıyla da bu bekleyiş sayesinde o, iktisat etmeyi öğrenecek ve sorumsuzca yaşamaktan uzaklaşmış olacaktır.

Oruç, Günaha Karşı Bir Kalkandır

Oruç bir temrindir. Kişide, cismanî arzulara karşı koyma melekesi geliştirir. İnsan oruçlu olduğu anlarda her türlü negatif istek ve meyillere engel olmaya güç yetirdiği gibi, kazandığı bu dirençle, oruçlu olmadığı zamanlarda da, bu tür istek ve meyillere engel olmaya güç yetirebilir. Böylece insan “helal” endeksli bir hayat yaşar. Efendimize âit şu hadisi bu espri içinde yorumlamak mümkündür: “Kim bana iki çenesi ile apış arasını koruma hususunda garanti verirse, ben de ona, cenneti garanti ederim.”

Ramazân'ın Değerlendirilmesi

“O Ramazan ayı ki insanlığa bir rehber olan, onları doğru yola götüren ve hakkı batıldan ayıran en açık ve parlak delilleri ihtiva eden Kur’ân o ayda indirildi.” (Bakara Suresi, 2/185) “Ramazan ayı girdiği zaman cennetin kapıları açılır, cehennem kapıları kapanır ve şeytanlar da zincire vurulur.”(Savm 5)

Kendine Yazık Eden Üç Kişi

Bir hadis-i şerifte anlatılır ki: Peygamber Efendimiz bir keresinde minbere çıkıyordu. Merdivenden yukarı çıkarken birinci basamakta “amin!” dedi. İkinci basamakta yine “amin!” dedi. Üçüncü basamakta bir kere daha “amin!” dedi. Hutbeden sonra, sahabe efendilerimiz “

-Bu sefer senden daha önce duymadığımız bir şeyi duyduk yâ Rasûlallah! Eskiden böyle yapmıyordunuz, şimdi minbere çıkarken üç defa “amin” dediniz. Bunun hikmeti nedir?” diye sordular.

-Peygamber efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdular: “Cebrâil aleyhisselam geldi ve ‘Anne-babasının ihtiyarlığında onların yanında olmuş ama anne-baba hakkını gözetmemiş, onlara iyi bakarak mağfireti yakalama gibi bir fırsatı değerlendirememiş kimseye yazıklar olsun, burnu yere sürtülsün onun! dedi, ben de ‘amin! dedim. Cebrâil,

-‘Yâ Rasûlallah, bir yerde adın anıldığı halde, Sana salât ü selâm getirmeyen de rahmetten uzak olsun, burnu yere sürtülsün! dedi, ben de ‘amin’ dedim. Ve son basamakta Cebrâil,

-‘Ramazana yetişmiş, Ramazanı idrak etmiş olduğu halde Allah’ın mağfiretini kazanamamış, afv ü mağfiret bulamamış kimseye de yazıklar olsun, rahmetten uzak olsun o! dedi, ben de ‘amin’ dedim.”

Bu üç meselenin faslı müştereki şudur: Cenab-ı Hakk bir kısım külfet ve zorluk da ifade eden bu üç sorumluluğu yüklüyor. Fakat, onlardaki esas, ilâhî hikmet ve gaye, kulun gufrâna mazhar olması, affedilmesidir. Ne var ki kul, oradaki o vazifeyi, o sorumluluğu yerine getirmediği için öyle bir nimetten tam istifade edemiyor. Yani, nasıl Üstad hazretleri diyor: “İhsân-ı ilâhî olarak bu hizmet üzerimize yüklenmiş.” Öyle de, ihsân-ı ilâhî olarak insan anne ve babasını idrak etmiş; ihsân-ı ilâhî olarak nâm-ı Celîl-i Muhammedî onun yanında yâd edilmiş ve ihsân-ı ilâhî olarak Ramazan-ı Şerif’e erişmiş. Fakat bu nimetlerin, bu ihsanların kadrini bilememiş. Oysaki bunlar, ibadet ü tâate paçanın tam sıvanacağı, Allah’tan sonra anne-babaya itâate paçanın tam sıvanacağı, Peygambere karşı kadirşinaslık vazifesi adına paçanın tam sıvanacağı, fırsatlar gelmişken kapısının önüne kadar, o fırsatları değerlendirmemiş, dolayısıyla da “burnu yere sürtülsün, yazıklar olsun” itabını hak ediyor. Ramazan-ı Şerif orucu çok önemli bir ibadettir. Belki namazla beraber umumiyet itibariyle Kur’an-ı Kerim’de otuz küsur yerde zekât zikrediliyor ama -bildiğiniz gibi- oruç için de Kur’an-ı Kerim’de sayfalar ayrılmış. Ve değişik cezalarda kefareti olarak aynı zamanda oruç takdir edilmiş. Bazı suçlara karşılık 60 gün, 10 gün, bazen de 3 gün oruç kefareti emredilmiş. Demek ki o, günahları, hataları eriten çok önemli bir faktör, insanı temizleyen ve yükselten bir unsur.

Ramazân Orucunun bir kimseye farz olması için o kimsenin

- Müslüman olması lazımdır
- Akıllı olması lazımdır
- Buluğa ermiş (çocukluktan kurtulmuş olması lazımdır)
- Sıhhatli olmalıdır (Hastalara edası farz değildir, iyileşince kaza ederler)
- Bir yerde devamlı ikamet etmeleri lazımdır (Misafir iseler, misafirlikten sonra eda ederler)

Not: Bütün bunlara sahip olan kimse orucun sıhhati bakımından niyet etmelidir Aksi halde orucu sahih olmaz